

Kolding Kommune
Akseltorv 1
6000 Kolding

Kystdirektoratet
J.nr. 24/02074-4
Ref. IGR/TPI
09-04-2024

Sendt pr. mail til: kyst@kolding.dk

Kystdirektoratets udtalelse til kystbeskyttelse ved Grønninghoved Strand og Binderup Strand, Kolding Kommune

Kolding Kommune har anmodet Kystdirektoratet om en udtalelse efter kystbeskyttelseslovens § 2, stk. 1, i forbindelse med et kommunalt fællesprojekt om kystbeskyttelse ved Grønninghoved Strand og Binderup Strand, Kolding Kommune.

Kystdirektoratet gør opmærksom på, at denne udtalelse er vejledende, og kan lægges til grund i den videre behandling af det kommunale fællesprojekt. Udtalelsen er udarbejdet på baggrund af det fremsendte projektmateriale. Kystdirektoratet har også afgivet udtalelse den 22. december 2016 (dok. nr. 15/01146-7).

Lovgrundlag

Når en kommunalbestyrelse, jf. kystbeskyttelseslovens § 2, stk. 1 (LBK nr. 73 af 18. januar 2024), anmoder Kystdirektoratet om en udtalelse i forbindelse med et kommunalt fællesprojekt, skal Kystdirektoratet afgive en udtalelse til projektet senest 4 uger efter modtagelse af anmodningen.

Grundlaget for udtalelsen

Udtalelsen tager udgangspunkt i grundejerforeningernes og vejlaugets anmodning om at starte et kommunalt fællesprojekt op. Endvidere ansøgningskema og notat ”Højvandssikring Binderup – Grønninghoved, anlægsprogram, april 2019”. I ansøgningskemaet henvises også til en række materialer på kommunens hjemmeside. Dette har Kystdirektoratet desværre ikke haft mulighed for at forholde sig til. Derfor kan der i udtalelsen være anbefalinger, som kommunen allerede har undersøgt i det øvrige materiale.

Projektet skal finde sted mellem matr. nr. 17c Vargårde, Hejls i syd og matr. nr. 14h, Sdr. Bjert By, Sdr. Bjerg i nord, en strækning på i alt 2,5 km. Projektet ligger ud til Mosvig. Følgende ønskes gennemført ift. kystbeskyttelsen:

1. Højvandsbeskyttelse med en kote +2,5 m over nuværende daglig vandstand
2. Sandfodring, så der igen opnås et strandområde af varierende bredde mellem højvandbeskyttelsen og vandet.

3. En sikring af, at overfladevand fra det bagvedliggende landområde, kan bortskaffes i tilfælde af højvande i Lillebælt, alternativt sikres et tilstrækkeligt reservoir i baglandet.

4. At der indarbejdes parkeringsmuligheder ved højvandsikringens side mod land og langs de offentligt tilgængelige strandområder.

Figur 1: Oversigtskort, kilde Kolding Kommune

Eksisterende kystbeskyttelse og anlæg

Ved Grønninghoved Strand i syd kan der ud fra ortofotos ses høfder. Helt mod syd er der en jollehavn og for enden af broen mod søterritoriet er en bølgeskærm. Ved Binderup Strand er der indtil Kystvej 59 ingen kystbeskyttelse, mens nord for Kystvej 59 er der høfder.

Vurdering af risiko ved erosion og/eller oversvømmelse

Det fremsendte kystbeskyttelsesprojekt har til formål at beskytte to sommerhusområder mod oversvømmelse fra hav og i mindre grad erosion. Projektområdet er lavtliggende ud mod kysten og terrænet stiger til nogle steder på strækningen op til kote +2,5 inden for 100 m. I udkanten af campingpladsen mod vest, ca. 800 m fra kysten er terrænet i kote +35.

I Kystdirektoratets Højvandsstatistik fra 2017 er 100 års hændelse 172 cm (vandstandsmåler Kolding Havn, datalængde 27 år). I erosionsatlasset er den akutte og kroniske (daglige) erosion registreret som lille. Sedimenttransporten går fra nord og syd ind mod den centrale del af bugten. Derigennem forbliver hovedparten af sedimentet under daglige situationer i bugten. I 2070 anbefales dog ifølge værktøjet Kystplanlægger, at reducere oversvømmelses- og erosionsrisikoen.

Binderup Strand og Grønninghoved Strand oplevede i oktober 2023 og i 2015/2016 store oversvømmelser af området. Endvidere fremgår det af anmodningen, at stranden er forsvundet. Det bekræfter risikoen for erosion gøre sig hovedsagelig gældende i forbindelse under ekstreme højvandshændelser, hvor bølgepåvirkningen som følge af de forhøjede vandstande medfører erosion på strand og klitområder.

Kystdirektoratet finder ud fra Kystatlas og de oplevede hændelser, at der er behov for at beskytte på strækningen mod oversvømmelse fra hav og kysterosion. Kystdirektoratet anerkender endvidere, at der er en risiko for mindre oversvømmelser fra bagvand. Som rådgiveranalysen grundig redegør, skal projektet tage højde for vandløbsvand og overfaldevand i forbindelse med nedbørhændelser, der kan forhindres i at løbe i havet som følge af et stormflodssikringsanlæg.

Linjeføring

Det oplyses, at på den nordligste del af strækningen, dvs. fra og med Kystvej 77 og mod nord, placeres diget på græsarealet umiddelbart vest for selve stranden. På resten af strækningen, hvor diget skal udføres ved vejen langs kysten, kan diget principielt placeres to steder. Den ene mulighed er at placere diget så tæt op af vejen som muligt, mens den anden mulighed er at placere diget så langt ud mod sandstranden som muligt (således at ydersiden af diget følger det yderste græsareal).

Kystdirektoratet finder, at et havdige bør placeres tilbagetrukket, når det er muligt, idet området foran diget har en beskyttende effekt på diget. Dette vil i den konkrete sag også skabe bedre plads til løsninger som genskaber og sikrer områdets sandstrand. Det fremgår af materialet, at der kan være nogle

udfordringer med P-pladser, men det fremgår ikke, om alternative muligheder har været undersøgt.

Kystdirektoratet anerkender, at projektstrækningen er udfordret af, at der visse steder er et forholdsvis lille areal mellem kysten og vejen til at etablere kystbeskyttelse, og at forskellige løsninger derfor overvejes. Så vidt muligt, anbefaler Kystdirektoratet at diget placeres så tæt op mod vejen, som muligt.

Metode og dimensioner

Det oplyses, at digets topkote er +2,5 m DVR90. Kystdirektoratet vurderer, at det er et hensigtsmæssigt valg. Som det også blev anført i den tidligere § 2 udtalelse af 22. december 2016, så opfordrede Kystdirektoratet dengang til, at der bør foretages en vurdering af, om en sikringskote på det daværende valg på 2,0 m DVR90 var tilstrækkelig.

I anlægsprogrammet foreslås to digetyper.

Dels et traditionelt jorddige med hældning på 1:3 på bagskråning og anlæg 1:5 på forskråning. Diget opbygges med en kerne af sandmaterialer belagt med en 0,3 m tyk kappe af lerholdige materialer. Opbygning med sandkerne vælges med henblik på at opnå optimal stabilitet af diget. Sandkernen sikrer at vandtryk fra eventuelt gennemtrængende havvand spredes i sandlaget, hvilket minimerer risiko for brud i diget. Der kan regnes med en levetid for jorddiget på ca. 100 år. Fodafttrykket var i anlægsprogrammet fastsat til 8,2 m, men må nu blive bredere, da højden øges fra 2,2 til 2,5

Dels et halvt dige, som består af et L-element, og hvor fodafttrykket er 5,5 m. På forskråningen foreslås stenkastning på bagsiden jorddækning. Det oplyses, at der primært er for lidt plads ved de tre kystnære sommerhuse mellem Bakkevej, Grønninghoved og Strandvejen, Grønninghoved samt om området ved det kystnære sommerhus helt sydligt i området. Kystdirektoratet finder det uklart, hvilke fordele det foreslåede halvt-dige medfører, og hvorfor der fortrækkes en forskråning af sten frem for en forskråning af græs.

Figur 2: Strækning med lidt plads til diget. Venstre foto viser Bakkevej mod nord og Strandvej mod syd. Højre foto viser det sydligste hus, Strandvejen Grønninghoved 30

I anlægsprogrammet nævnes endvidere sandfodring som mulighed for kystbeskyttelse. Formålet er at beskytte mod en evt. storm med bølger. Endvidere fremgår det af anlægsprogrammet, at det anbefales at opretholde en bestemt kote foran digets fod, hvilket kan gøres med vedligeholdelsesfodring når nødvendigt eller minimum hvert 5. år.

Kystdirektoratet vurderer opbygning og materialevalg for jorddige konstruktionen som hensigtsmæssigt. Det samme gøres sig gældende for de valgte anlæg af for- og bagskråningen.

På baggrund af det foreliggende ansøgningsmateriale vurderer Kystdirektoratet, at det fremsendte projekt vil yde en sammenhængende beskyttelse og reducere risikoen for oversvømmelse og kysterosion. Da projektet dog ligger indenfor et Natura 2000-område (se nedenfor) anbefaler Kystdirektoratet, at der undersøges alternative løsninger, som i forhold til fodaftrykket påvirker området mindre.

Vejledning om vedligeholdelse

Ved en eventuel endelig tilladelse til det fremsendte projekt anbefaler Kystdirektoratet, at der stilles vilkår om vedligeholdelse af kystbeskyttelsen i form af vedligeholdelse af diger, beredskab samt sandfodring.

Det anbefales i forbindelse med tilladelse til et dige, at der stilles vilkår om løbende vedligeholdelse i form af:

- Slåning eller afgræsning af diget
- Bekæmpelse af buske og træer
- Bekæmpelse af tidsler, roser m.v., der giver huller i græslaget
- Bekæmpelse af muldvarpe, ræve og andre dyr, der giver huller i græslaget

For at opnå et stærkt rodnet, anbefales det, at græsset på diget slås minimum 3-4 gange i vækstsæsonen. Der anbefales yderligere, at der etableres afmærkede og befæstede overgange fra vejen til stranden for at koncentrere færdslen over diget til fastlagte overgange. Endeligt anbefales det, at der løbene kommunikerer til grundejer og besøgende gæster, at vegetationen på diget og klitten plejes og ødelæggelser forhindres.

Afhængig af håndtering af bagvand med højvandslukker og overpumpning af vandløbsvand med en traktorpumpe anbefales det, at der stilles vilkår om en beredskabsplan.

Der bør altid ske løbende vedligeholdelse af et kystbeskyttelses anlæg, så det sikres, at anlægget opretholder sin kystbeskyttende effekt. Ift. sandfodringen kan der også stilles vilkår om, hvor ofte der som minimum skal fodres.

Natura 2000 og VVM

I forbindelse med en afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, skal der efter miljøvurderingsloven (LBK. nr. 4 af 3. januar 2023) træffes afgørelse om, hvorvidt projektet medfører, at der skal udarbejdes en miljøvurdering (VVM). Der skal ligeledes træffes afgørelse efter kysthabitatbekendtgørelsen (BEK nr. 654 af 19/05/2020) om, hvorvidt projektet medfører, at der skal udarbejdes en konsekvensvurdering.

Projektet ligger inden for Natura 2000-områderne nr. 112, Lillebælt. På stranden er der kortlagt habitatnaturtypen forklit, og på søterritoriet er der kortlagt bugter og vige. Det skal nærmere undersøges, hvordan projektet påvirker habitatnatur samt arter, som er på udpegningsgrundlaget. I forbindelse med det tidligere projekt har Kolding Kommune udarbejdet en konsekvensvurdering. I mellemtiden er der kommet en ny Natura 2000-plan 2022-27, som projektet skal tage højde for ift. evt. ændret udpegningsgrundlag og målsætning. Endvidere skal der undersøges, om der er bilag IV-arter i området.

Anden lovgivning

Tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 3 erstatter en række dispensationer og tilladelser efter anden lovgivning, jf. kystbeskyttelseslovens § 3 a.

Kystdirektoratet gør opmærksom på, at en tilladelse efter kystbeskyttelsesloven til det konkrete projekt vurderes at erstatte følgende lovgivninger:

Naturbeskyttelsesloven

- skovbyggelinje (§ 17), dele af strækning
- strandbeskyttelseslinjen (§ 15), hele strækning
- beskyttede naturtyper (§ 3), på dele af strækning
- fredninger (§ 50), ligger ikke kystnær, men kan evt. påvirkes ift. anlægsfase

Som det også fremgår af materialet er der vandløb, der går ud i Lillebælt. Inklusion af afgørelser efter vandløbsloven er valgfri.

Kystdirektoratets vurdering i forhold til inklusion af anden lovgivning er vejledende.

Lov om vandplanlægning

Projektet skal være i overensstemmelse med § 8 i bekendtgørelse nr. 797 af 13. juni 2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter, herunder om en evt. tilladelse til projektet kan indebære risiko for tilstandsforringelse og ikke målopfyldelse af berørte vandforekomster. I det konkrete tilfælde må det både være ift. kystvande og vandløb.

Havplan

Statslige og kommunale myndigheder er forpligtede til at sikre, at tilladelser mv. til arealanvendelser på havet og vedtagne planer ikke strider imod havplanen, jf. havplanlovens § 14.

Havplanen kan tilgås her: <https://havplan.dk/da/page/info>

Havstrategi

Statslige, regionale og kommunale myndigheder er ved udøvelse af beføjelser i medfør af lovgivningen bundet af de miljømål og indsatsprogrammer, der fastsættes efter §§ 12 og 13 i lov om havstrategi.

Havstrategirammedirektivet, som er implementeret i Danmarks Havstrategi, beskriver 11 deskriptorer, der bruges til at vurdere miljøtilstanden af et område.

Deskriptorerne omfatter både receptorer og påvirkningskilder, der bruges til at klarlægge den menneskelige påvirkning af marine økosystemer.

Miljøtilstanden for deskriptorerne beskrives på baggrund af Basisanalysen for Danmarks Havstrategi II. Kystbeskyttelsens påvirkning af de enkelte deskriptorer vurderes, og det vurderes samlet, hvordan projektet vil påvirke miljø-tilstanden og muligheden for at opnå målsætningen for det berørte havområde.

Museumsloven

Det fremgår af museumslovens § 29 h, at såfremt der under anlægsarbejdet eller aktivitet på havbunden findes spor af fortidsminder eller vrag, så skal dette anmeldes til Slots- og Kulturstyrelsen og arbejdet standes.

Alternative løsningsforslag

I anlægsprogrammet foreslås som alternativ et klitdige. Klitrækken skal have en højde over daglig vande som et jorddige eller lidt højere. Bredden af klitten skal være tilstrækkelig bred til at kunne erodere under storm, uden at miste sin beskyttelsesfunktion. Endvidere, at forudsætningen for at klitterne kan beskytte mod højvande er, at klitrækken har samme minimumshøjde langs hele strækningen, og at bredden af klitdiget skal være ca. 25 m i bunden og ca. 15 m i toppen. Bredden af strandfodringen planlægges til mellem 40 og 70 m, hvilket giver anledning strandbredde på mellem 30 og 60 m. Kystdirektoratet bemærker, at de nævnte dimensioner vil ændre sig, som følge af behovet for en højere klit.

Kolding Kommune har tidligere fået udarbejdet en konsekvensvurdering for både digeløsning og klitløsning, som bl.a. konkluderer, at klitdiget permanent inddrager dele af naturtypen bugt permanent. Det følger af kysthabitatbekendtgørelsen, at når konsekvensvurderingen ikke godtgør, at projektet kan gennemføres uden at skade det internationale naturbeskyttelsesområdes integritet under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område, kan der ikke meddeles tilladelse, dispensation eller godkendelse til det ansøgte. Denne vurdering skal foretages af kommunen med udgangspunkt i den nye Natura 2000-plan.

Kystdirektoratet vil gerne i dialog med kommunen mhp. drøftelse af alternative løsninger. Dels et forslag til løsning, er består af dige med en klit foran. Formålet ville være, at havbunden i mindre grad påvirkes end af en sandfodring. Da der etableres et dige bag ved klitten, kan bredden af klitten reduceres. Anlægget vil skulle etableres fra landsiden og kræve vedligeholdelse fra start for at undgå sandfygning. Endvidere skal man løbende sørge for, at klitten ikke påvirker forskråningen, så græsset på diget kvæles. Kystdirektoratet anerkender, at også den metode skal vurderes ift. Natura 2000-områdets bevaringsmålsætning, bilag IV-arter samt vandkvaliteten.

I forhold til digets placering langs med vejen og de meget begrænsede pladsforhold, vil Kystdirektoratet gerne foreslå yderligere to alternative løsninger. På strækninger, hvor pladsforholdene ikke muliggør placeringen af det forslåede digeanlæg, kan det overvejes om en "halvt-dige" løsning kan være et teknisk alternativ. Løsningen omfatter en L-elementløsning, i hvis omfang sammenligneligt med digeudformingen i rådgiverrapporten, dog med den forskel, at forskråningen og digekronen bibeholdes, men bagskråningen erstattes af et L-

element. Denne løsning vil kun være anvendeligt til en digehøjde over terræn på omkring 1 m. Ved anvendelsen af "halvt-diger" skal der tages særlig hensyn til detailplanlægningen af overgangene fra et halvt til et helt digeprofil, da disse områder kan være sårbare ved evt. mindre bølgeoverløb under en stormflod. Alternativ foreslås, at der etableres en plastik-spunsløsning langs hele strækningen, som vil kunne afsluttes med en hammer af træ. En sådan løsning kræver meget lidt plads og vil reducere påvirkningen af Natura 2000-området yderligere. På ydersiden, op mod spunsvæggen, vil det efterfølgende være muligt at etablere og forstærke klitterne og stranden ved hjælp af sandfodring. Passagen hen over spunsvæggen og klitten vil kun sikres ved anvendelse af forskellige overgange f.eks. trapper eller åbninger, som lukkes ved hjælp af skotter i tilfaldet af en højvandssituation. Her bemærker Kystdirektoratet dog også, at elementer der ikke er kystbeskyttelse kan forudsætte en dispensation efter naturbeskyttelsesloven ift. strandbeskyttelseslinjen.

Den videre proces

Næste skridt i processen er, at kommunalbestyrelsen beslutter, om sagen fremmes. Beslutningen træffes på baggrund af denne udtalelse fra Kystdirektoratet samt en eventuel udtalelse fra de ejere af fast ejendom, der kan opnå beskyttelse eller anden fordel ved projektet.

Hvis kommunalbestyrelsen beslutter ikke at fremme projektet, underrettes de borgere, som har anmodet om igangsættelsen af projektet. Hvis projektet fremmes, underrettes de ejere af fast ejendom, som vil opnå beskyttelse eller anden fordel ved projektet. Kommunalbestyrelsen offentliggør herefter på kommunens hjemmeside oplysninger om, hvornår de enkelte processkridt forventes afsluttet, herunder om eventuelle forsinkelser. Derefter udarbejder kommunalbestyrelsen et konkret projekt og indsender en ansøgning til kommunen. Kommunalbestyrelsen kan vælge at afholde et eller flere møder med de berørte grundejere i løbet af projektet.

Kommunalbestyrelsen sender projektet i høring hos alle, som kan blive pålagt bidragspligt. Høringsfristen er mindst 4 uger. Høringsmaterialet skal som minimum indeholde en redegørelse for, hvilke foranstaltninger, der skal gennemføres, og hvorledes samtlige udgifter skal afholdes (bidragsfordeling). Efter høringen er afsluttet, træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om det konkrete projekt. Afgørelsen indeholder en tilladelse til kystbeskyttelsesprojektet efter § 3 med evt. inklusion af anden lovligning samt bidragsfordeling med redegørelse for den. Endvidere kan afgørelse ift. VVM-pligt samt afgørelse om, hvorvidt der skal foretages en konsekvensvurdering inddrages. Det forudsætter dog, at sagsbehandlingsprocessen vedr. disse regler er blevet fulgt. Afgørelsen skal skriftligt meddeles ejere af naboejendomme og klageberettigede personer, organisationer og foreninger samt berørte offentlige myndigheder. Afgørelsen offentliggøres desuden på kommunens hjemmeside.

Kommunen skal i løbet af processen beslutte, om der skal oprettes et kystbeskyttelseslag og udarbejdes vedtægter for laget.

Yderligere information om procesforløbet i forbindelse med et kommunalt fællesprojekt kan findes på Kystdirektoratets hjemmeside:

<https://kyst.dk/klimatilpasning/kystbeskyttelse/sagsbehandling/sagsgangen-i-kommunale-faellesprojekter>

Opsummering

Det vurderes, at der på projektstrækningen er behov for kystbeskyttelse, samt at projektet vil reducere en risiko ved erosion og oversvømmelse med den valgte sikringskote.

Kystdirektoratet indgår gerne i en videre dialog om valg af løsning, der både reducerer oversvømmelse og erosion, men som også tager hensyn til påvirkning af Natura 2000-områdets bevaringsmålsætning og kravene i indsatsbekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

Ilse Gräber Toxvig

igr@kyst.dk